

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

- ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
- ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΛΥΣΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1^ο ΜΕΡΟΣ

M₇: Για την επίλυση ενός προβλήματος απαιτείται η μέγιστη ανάλυση των δεδομένων του, δηλαδή η «καταγραφή» όλων των δυνατών πληροφοριών που εξάγονται από την εκφώνηση.

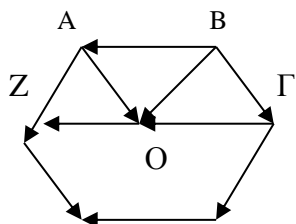
Στις ασκήσεις με γεωμετρικό σχήμα προσπαθούμε να συμβολίζουμε τα μεγέθη με τον ελάχιστο δυνατό αριθμό γραμμάτων.

Παράδειγμα

Δίνονται τα διανύσματα \vec{BA} και \vec{BG} , ίσου μέτρου, τα οποία σχηματίζουν γωνία 120° μεταξύ τους. Να προσδιοριστούν τα σημεία Δ, Ε και Ζ ώστε το ΑΒΓΔΕΖ να αποτελεί κανονικό εξάγωνο.

Επίλυση

Για τον προσδιορισμό των κορυφών Δ, Ε και Ζ του κανονικού εξαγώνου, αρκεί να εκφραστούν οι πλευρές π.χ. $\vec{\Gamma\Delta}$, $\vec{\Delta\epsilon}$ και $\vec{\Lambda\text{Z}}$ συναρτήσει των διανυσμάτων \vec{BA} και \vec{BG} .

Εστω $\vec{AO} = \vec{\alpha}$, $\vec{BG} = \vec{\beta}$ τότε έχουμε $\vec{GO} = \vec{\alpha}$, $\vec{BO} = \vec{\alpha} + \vec{\beta}$ οπότε

$\vec{GA} = \vec{\alpha} + \vec{\beta}$ από το παραλληλόγραμμο ΒΓΔΟ , $\vec{AZ} = \vec{\alpha} + \vec{\beta}$ από το παραλληλόγραμμο ΒΑΖΟ

και $\vec{DE} = \vec{\alpha}$ από το παραλληλόγραμμο ΓΟΕΔ.

Εφαρμογή για τον μαθητή

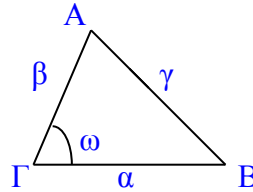
Να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο ΑΒΓΔ με $\vec{AB} + \vec{GD} = \vec{0}$ και $|\vec{AD}| = |\vec{BG}|$ είναι ρόμβος .

Μ₈: Για εύρεση γωνιών ή πλευρών τριγώνου θα έχουμε υπόψη μας πάντα τους νόμους ημιτόνων και συνημιτόνων:

$$\frac{\eta\mu A}{\alpha} = \frac{\eta\mu B}{\beta} = \frac{\eta\mu \Gamma}{\gamma}$$

$$\gamma^2 = \alpha^2 + \beta^2 - 2\alpha\beta\cos\omega$$

Αρχικά χαράζουμε ευθείες κάθετες μεταξύ τους στα Α και Β παράλληλες των διευθύνσεων Βορρά –Νότου και Ανατολής–Δύσης αντίστοιχα, και προσδιορίζουμε τα σημεία Β και Γ σχηματικά σύμφωνα με την εκφώνηση.

Παράδειγμα

Ένα εμπορικό πλοίο ξεκινάει από το λιμάνι Α με μοναδικό ενδιαμέσο σταθμό το λιμάνι Β για παραλαβή εμπορεύματος και τελικό προορισμό την πόλη Γ. Η απόσταση του λιμανιού Α από το λιμάνι Β είναι 10 ναυτικά μίλια και η απόσταση του λιμανιού Β από την πόλη Γ είναι 8 ναυτικά μίλια. Αν το πλοίο κάνει κίνηση ευθύγραμμη με διεύθυνση που σχηματίζει γωνία 30° βορειοδυτικά προκειμένου να ταξιδέψει για το Β και γωνία 15° νοτιοδυτικά για να συνεχίσει από εκεί προς τη Γη, να βρεθεί:

α) η απόσταση που θα διένυε το πλοίο κινούμενο ευθύγραμμο, αν όλη του η προμήθεια για την πόλη Γ προέρχονταν από το λιμάνι Α,

β) η γωνία \widehat{GAB}

Επίλυση

Από το σχήμα φαίνεται ότι η γωνία $\varphi = 30^\circ$ (εντός εναλλάξ).

α) Εφαρμόζουμε τον νόμο των συνημιτόνων για την ΑΓ, όπου

$$\widehat{ABG} = 15^\circ + \varphi = 15^\circ + 30^\circ = 45^\circ.$$

$$\text{Είναι } AG^2 = AB^2 + BG^2 - 2 \cdot AB \cdot BG \cdot \cos \widehat{ABG} \Leftrightarrow AG^2 = 10^2 + 8^2 - 2 \cdot 8 \cdot 10 \cdot \cos 45^\circ = 100 + 64 - 2 \cdot 80 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$= 164 - 80\sqrt{2} = 50,863. \text{ Άρα } AG = 7,13 \text{ ναυτικά μίλια.}$$

β) Από τον νόμο των ημιτόνων έχουμε:

$$\frac{\eta\mu\theta}{BG} = \frac{\eta\mu 45^\circ}{AG} \Leftrightarrow \eta\mu\theta = \frac{8 \cdot \sqrt{2}}{7,13 \cdot 2} = \frac{4\sqrt{2}}{7,13} = 0,79^\circ$$

Άρα $\eta\mu\theta = 0,79$ και επειδή $0 < \theta < 90^\circ$, λόγω σχήματος, προκύπτει $\theta = 52,484^\circ$.

Εφαρμογή για τον μαθητή

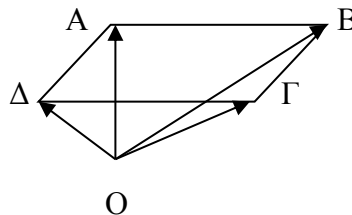
Ένα πλοίο ξεκινά από ένα λιμάνι O και διανύει απόσταση 550 μιλίων με κατεύθυνση 60° Νοτιοδυτικά. Στη συνέχεια κατευθύνεται με 10° Βορειοδυτικά διανύοντας απόσταση 700 μιλίων. Να βρεθεί η απόσταση του πλοίου από το λιμάνι O και η κατεύθυνση που πρέπει να πάρει ώστε να επιστρέψει στο λιμάνι κατευθείαν.

M_9 : Για να εκφράσουμε ένα διάνυσμα σε συνάρτηση άλλων διανυσμάτων:

- Ξεκινάμε από την αρχή του δοσμένου διανύσματος,
- Ακολουθούμε διαδρομή από διαδοχικά διανύσματα με τελικό προορισμό το πέρας του διανύσματος

Παράδειγμα

Δίνεται το παρακάτω σχήμα με

$$\vec{OA} = \vec{\alpha}, \vec{OB} = \vec{\beta}, \vec{OG} = \vec{\gamma} \text{ και } \vec{OD} = \vec{\delta}.$$

α) Να γράψετε το διάνυσμα $\vec{\gamma}$ με τη βοήθεια των διανυσμάτων $\vec{\epsilon}, \vec{\delta}, \vec{\zeta}$.

β) Να γράψετε το διάνυσμα $\vec{\theta}$ με τη βοήθεια των διανυσμάτων $\vec{\gamma}, \vec{\delta}, \vec{\epsilon}, \vec{\kappa}$.

γ) Να βρείτε διάνυσμα $\vec{\chi}$ τέτοιο ώστε $\vec{\chi} + \vec{\beta} = \vec{\zeta}$.

Επίλυση

Εφαρμογή για τον μαθητή

Δίνονται τα διανύσματα $\vec{OA} = \vec{\alpha}, \vec{OB} = \vec{\beta}$ και σημείο Γ τέτοιο ώστε $\vec{OG} = \frac{1}{2} \vec{AB}$.

α) Να υπολογιστούν τα διανύσματα \vec{AB}, \vec{OG} και \vec{GB} σε συνάρτηση των $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$.

β) Αν Μ και Ν τα μέσα των ΟΑ και ΟΒ αντίστοιχα, να επαληθεύσετε την ευκλείδεια πρόταση

« Το ευθύγραμμο τμήμα που ενώνει τα μέσα δύο πλευρών ενός τριγώνου είναι παράλληλο προς την Τρίτη πλευρά και ίσο με το μισό της », στο τρίγωνο ΟΑΒ.

M_{10} : Για να αποδείξουμε ότι δυο διανύσματα \vec{a} και \vec{b} είναι παράλληλα

1^{ος} τρόπος:

Κάνουμε πράξεις μέχρι να καταλήξουμε στη μορφή $\vec{a} = \lambda \vec{b}$ ή $\vec{b} = \kappa \vec{a}, \lambda, \kappa \in \mathbb{R}^*$

Παράδειγμα

Δίνονται τα μη παράλληλα διανύσματα $\vec{\gamma}$ και $\vec{\delta}$. Αν είναι $\vec{\alpha} = 2\vec{\gamma} - 3\vec{\delta}$ και $\vec{\beta} = \frac{4}{3}\vec{\gamma} - 2\vec{\delta}$, να

αποδείξετε ότι $\vec{\alpha} \parallel \vec{\beta}$.

Επίλυση

Εξετάζουμε αν τα διανύσματα $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ μπορούν να πάρουν τη μορφή $\vec{\alpha} = x\vec{\beta}$. Αν υπάρχει τέτοιο x, θα πρέπει:

$2\vec{\gamma} - 3\vec{\delta} = \frac{4}{3}x\vec{\gamma} - 2x\vec{\delta}$, δηλαδή $2 = \frac{4}{3}x$ και $-3 = -2x$, δηλαδή $x = \frac{3}{2}$. Άρα με $x = \frac{3}{2}$ ισχύει $\vec{\alpha} = \frac{3}{2}\vec{\beta}$

και $\vec{\alpha} \parallel \vec{\beta}$.

Εφαρμογή για τον μαθητή

Αν $\vec{\alpha}, \vec{\beta}$ όχι παράλληλα, να βρεθεί ο $\lambda \in \mathbb{R}$ ώστε τα διανύσματα $\vec{\alpha} + \lambda \vec{\beta}$ και

$2\vec{\alpha} - (\lambda+1)\vec{\beta}$ να είναι παράλληλα.

2^{ος} τρόπος:

Βρίσκουμε μια από τις δυο σχέσεις $|\vec{\alpha} + \vec{\beta}| = |\vec{\alpha}| + |\vec{\beta}|$ ή $|\vec{\alpha} + \vec{\beta}| = \left| |\vec{\alpha}| - |\vec{\beta}| \right|$

Παράδειγμα

Αν για τα διανύσματα $\vec{\alpha}$, $\vec{\beta}$ και $\vec{\gamma}$ ισχύει $\vec{\alpha} + \vec{\beta} + \vec{\gamma} = \vec{0}$ και $\frac{|\vec{\alpha}|}{2} = \frac{|\vec{\beta}|}{3} = \frac{|\vec{\gamma}|}{5}$, να αποδείξετε ότι $\vec{\alpha} \uparrow \uparrow \vec{\beta}$

Επίλυση

Εξισώνουμε τους λόγους της εκφώνησης με κ , δηλαδή $\frac{|\vec{\alpha}|}{2} = \frac{|\vec{\beta}|}{3} = \frac{|\vec{\gamma}|}{5} = \kappa$ (η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται σε κάθε άσκηση που έχει αναλογία στα δεδομένα της εκφώνησης). Προκύπτει: $|\vec{\alpha}| = 2\kappa$, $|\vec{\beta}| = 3\kappa$ και $|\vec{\gamma}| = 5\kappa$.

Αρκεί να αποδείξουμε ότι

$$|\vec{\alpha} + \vec{\beta}| = |\vec{\alpha}| + |\vec{\beta}| \quad (1)$$

Από τη σχέση $\vec{\alpha} + \vec{\beta} + \vec{\gamma} = \vec{0}$ έχουμε $\vec{\alpha} + \vec{\beta} = -\vec{\gamma}$, οπότε το πρώτο μέλος της (1) γίνεται:

$$|\vec{\alpha} + \vec{\beta}| = |-\vec{\gamma}| = |\vec{\gamma}| = 5\kappa \quad (2)$$

ενώ το δεύτερο: $|\vec{\alpha}| + |\vec{\beta}| = 2\kappa + 3\kappa = 5\kappa \quad (3)$

Από τις σχέσεις (2) και (3) προκύπτει η ζητούμενη.

Εφαρμογή για τον μαθητή

Αν για τα διανύσματα $\vec{\alpha}$, $\vec{\beta}$ και $\vec{\gamma}$ ισχύει $\vec{\alpha} + \vec{\beta} + \vec{\gamma} = \vec{0}$ και $\frac{|\vec{\alpha}|}{3} = \frac{|\vec{\beta}|}{5} = \frac{|\vec{\gamma}|}{8}$, να αποδείξετε ότι $\vec{\alpha} \uparrow \uparrow \vec{\beta}$

3^{ος} τρόπος:

Εξετάζουμε αν $\vec{\alpha} // \vec{\gamma}$ και $\vec{\beta} // \vec{\gamma}$ τότε $\vec{\alpha} // \vec{\beta}$

Παράδειγμα

Δίνεται ένα εξάγωνο ABΓΔΕΖ στο οποίο είναι $\vec{AB} \parallel \vec{DE} \parallel \vec{GZ}$, $\vec{BΓ} \parallel \vec{EZ} \parallel \vec{ΑΔ}$ και $\vec{ΓΔ} \parallel \vec{ΖΑ}$. Να αποδείξετε ότι $\vec{BE} \parallel \vec{ZA}$.

Επίλυση

Θα προσπαθήσουμε να αποδείξουμε ότι καθένα από τα διανύσματα \vec{BE} και \vec{ZA} είναι παράλληλο με ένα τρίτο διάνυσμα. Θέτουμε $\vec{BA} = \vec{\alpha}$, $\vec{BG} = \vec{\beta}$, $\vec{GD} = \vec{\gamma}$ και προσπαθούμε να εκφράσουμε τα άλλα διανύσματα ως συνάρτηση των $\vec{\alpha}$, $\vec{\beta}$ και $\vec{\gamma}$. Έχουμε $\vec{GK} = \vec{\alpha}$ από το παραλληλόγραμμο ΑΒΓΚ. Επομένως $\vec{KD} = -\vec{\alpha} + \vec{\gamma}$, άρα και $\vec{ZE} = -\vec{\alpha} + \vec{\gamma}$ από το παραλληλόγραμμο ΖΚΔΕ. Επειδή $\vec{GD} \parallel \vec{ZA}$, ισχύει $\vec{ZA} = \lambda \vec{\gamma}$ (1). Εκφράζουμε τώρα το \vec{BE} ως συνάρτηση των $\vec{\alpha}$ και $\vec{\gamma}$. Είναι $\vec{BE} = \vec{BA} + \vec{AZ} + \vec{ZE} = \vec{\alpha} - \lambda \vec{\gamma} - \vec{\alpha} + \vec{\gamma} = (1 - \lambda) \vec{\gamma}$. Από τις σχέσεις (1) και (2) έχουμε $\vec{ZA} \parallel \vec{\gamma}$ και $\vec{BE} \parallel \vec{\gamma}$, άρα $\vec{ZA} \parallel \vec{BE}$.

Εφαρμογή για τον μαθητή

Αν $\vec{OA} = \vec{O'A'}$ και $\vec{OB} = \vec{O'B'}$, να δείξετε ότι

α) $\vec{AA'} = \vec{BB'}$ και

β) $\vec{AB} = \vec{A'B'}$

M₁₁: Για να αποδείξουμε μια ισότητα με διάνυσμα χωρίς υποθέσεις τότε

1^{ος} τρόπος:

Για την ισότητα της μορφής $\vec{MA} + \vec{MB} + \dots$ παίρνουμε τη βασική σχέση $\vec{MA} + \vec{MB} = 2\vec{MO}$ με Ο μέσο τα Α, Β ... και αντικαθιστούμε. Κάνουμε πράξεις και από το ένα μέλος φτάνουμε στο άλλο.

Παράδειγμα

Δίνεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ. Αν Ο είναι το σημείο τομής των διαγωνίων του, να αποδείξετε ότι για κάθε σημείο Μ του επιπέδου του παραλληλογράμμου ισχύει

$$\vec{MA} + \vec{MB} + \vec{MG} + \vec{MD} = 4\vec{MO}$$

Επίλυση

Από το τρίγωνο ΜΑΓ προκύπτει $\vec{MA} + \vec{MG} = 2\vec{MO}$. Ομοίως από το τρίγωνο ΜΒΔ προκύπτει

$\vec{MB} + \vec{MD} = 2\vec{MO}$. Προσθέτουμε κατά μέλη τις ισότητες αυτές και έχουμε:

$$\vec{MA} + \vec{MB} + \vec{MG} + \vec{MD} = 4\vec{MO}$$

Εφαρμογή για τον μαθητή

Δίνεται τετράπλευρο $AB\Gamma\Delta$ και τα μέσα E, Z των διαγωνίων $AG, B\Delta$ αντίστοιχα. Να δείξετε ότι $\vec{AB} - \vec{B\Gamma} + \vec{\Gamma\Delta} - \vec{\Delta A} = 4\vec{EZ}$.

2^{ος} τρόπος:

Εκφράζουμε όλα τα διανύσματα με σημείο θέσης ένα από τα σημεία της σχέσης και από το ένα μέλος καταλήγουμε στο άλλο.

Παράδειγμα

Δίνονται τα τρίγωνα $AB\Gamma$ και ΔEZ . Να αποδείξετε ότι $\vec{A\Delta} + \vec{BE} + \vec{\Gamma Z} = \vec{AZ} + \vec{B\Delta} + \vec{\Gamma E}$

Επίλυση

Εισάγουμε παντού το ίδιο γράμμα (όποιο θέλουμε), έστω το A . Δηλαδή γράφουμε:

$\vec{BE} = \vec{BA} + \vec{AE}$, $\vec{\Gamma Z} = \vec{\Gamma A} + \vec{AZ}$, $\vec{B\Delta} = \vec{BA} + \vec{A\Delta}$, $\vec{\Gamma E} = \vec{\Gamma A} + \vec{AE}$ οπότε η ισότητα γίνεται:
 $\vec{A\Delta} + \vec{BA} + \vec{AE} + \vec{\Gamma A} + \vec{AZ} = \vec{AZ} + \vec{BA} + \vec{A\Delta} + \vec{\Gamma A} + \vec{AE}$

Εφαρμογή για τον μαθητή

Αν K είναι ένα σημείο του επιπέδου του τριγώνου $AB\Gamma$ και Λ, M και N τα μέσα των πλευρών AG, AB και $B\Gamma$ αντίστοιχα, να αποδειχθεί ότι

$$\vec{KA} + \vec{KB} + \vec{K\Gamma} = \vec{K\Lambda} + \vec{KM} + \vec{KN}.$$

3^{ος} τρόπος:

Χρησιμοποιούμε την μεταβατική ιδιότητα δηλαδή $\vec{\alpha} = \vec{\beta}$ και $\vec{\beta} = \vec{\gamma}$ τότε $\vec{\alpha} = \vec{\gamma}$.

Παράδειγμα

Δίνονται δύο παραλληλόγραμμα $AB\Gamma\Delta$ και $AE\Gamma Z$ (η διαγώνιος AG είναι κοινή). Να αποδείξετε ότι το ΔEBZ είναι επίσης παραλληλόγραμμα.

Επίλυση

Αρκεί να αποδείξουμε ότι $\vec{EB} \uparrow \vec{\Delta Z}$. Συγκρίνουμε καθένα από τα διανύσματα αυτά με ένα τρίτο διάνυσμα ή με έναν γραμμικό συνδυασμό άλλων διανυσμάτων. Έχουμε: $\vec{\Delta Z} = \vec{\Delta\Gamma} + \vec{\Gamma Z}$ (1) και $\vec{EB} = \vec{EA} + \vec{AB}$ (2)

Τα δεύτερα μέλη των (1) και (2) είναι ίσα διότι έχουμε $\vec{\Gamma Z} = \vec{EA}$ από το παραλληλόγραμμα $AE\Gamma Z$ και $\vec{\Delta\Gamma} = \vec{AB}$ από το παραλληλόγραμμα $AB\Gamma\Delta$. Επομένως $\vec{\Delta Z} = \vec{EB}$.

Εφαρμογή για τον μαθητή

Δίνεται παραλληλόγραμμο $ABΓΔ$ και $E, Z, H, Θ$ τα μέσα των $AB, BΓ, ΓΔ, ΔA$ αντίστοιχα με $\vec{AB} = \vec{\alpha}, \vec{AD} = \vec{\beta}$. Να δείξετε ότι $\vec{EΘ} = \vec{ZH}$.

M_{12} : Για να προσδιορίσουμε τη θέση ενός σημείου M που ορίζεται από μια ισότητα:

- Εκφράζουμε σε όλους τους όρους της ισότητας που μας δίνεται ένα γράμμα συνήθως το A
- Κάνουμε πράξεις και προκύπτει
- η μορφή $M\vec{A} = f(A\vec{B}, A\vec{\Gamma}, B\vec{\Gamma}, \dots)$ δηλαδή το 2^ο μέλος είναι σταθερό διάνυσμα
- Άρα το M είναι γνωστό

Παράδειγμα

Δίνεται ορθογώνιο $ABΓΔ$ και ζητείται σημείο M για το οποίο:

$$M\vec{A} + M\vec{B} + M\vec{\Gamma} = M\vec{\Delta} \quad (1)$$

Επίλυση

Αν G βαρύκεντρο του τριγώνου $ABΓ$ θα έχουμε:

$$M\vec{A} + M\vec{B} + M\vec{\Gamma} = 3M\vec{G}.$$

Τότε η (1) γράφεται: $M\vec{\Delta} = 3M\vec{G}$ απ' όπου συμπεραίνουμε ότι τα σημεία Δ, M και G είναι συνευθειακά. Το G όμως ανήκει στη διαγώνιο $BΔ$, αφού στο $ABΓ$ η BO είναι διάμεσός του. Συνεπώς το M ανήκει στη διαγώνιο $BΔ$ και είναι σημείο που κατασκευάζεται αφού η σχέση

$M\vec{\Delta} = 3M\vec{G}$ γράφεται:

$$M\vec{G} + G\vec{\Delta} = 3M\vec{G} \Leftrightarrow G\vec{\Delta} = 2M\vec{G} \Leftrightarrow M\vec{G} = \frac{1}{2}G\vec{\Delta}$$

Εφαρμογή για τον μαθητή

Δίνεται πεντάπλευρο $ABΓΔE$ και ζητείται σημείο M τέτοιο ώστε

$$M\vec{A} + M\vec{B} + M\vec{\Gamma} = M\vec{\Delta} + M\vec{E}.$$

M_{13} : Για να αποδείξουμε ότι δύο τρίγωνα έχουν το ίδιο κέντρο

1^{ος} τρόπος:

Παίρνοντας για G το κέντρο του ενός τριγώνου ισχύει η σχέση G

$$G\vec{A} + G\vec{B} + G\vec{\Gamma} = \vec{0} \quad (1) \text{ όπου χρησιμοποιώντας τη σχέση (1) και τα δεδομένα της}$$

εκφώνησης καταλήγουμε στη σχέση $G'\vec{A} + G'\vec{B} + G'\vec{\Gamma}' = \vec{0}$ οπότε G είναι κέντρο και του $A'B'\Gamma'$.

Παράδειγμα

Για τα τρίγωνα $AB\Gamma$ και $A'B'\Gamma'$ ισχύουν $\vec{A\Gamma'} = \frac{1}{3} \vec{AB}$, $\vec{B\Lambda'} = \frac{1}{3} \vec{B\Gamma}$ και

$\vec{\Gamma B'} = \frac{1}{3} \vec{\Gamma A}$. Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα $AB\Gamma$ και $A'B'\Gamma'$ έχουν κοινό κέντρο βάρους.

Επίλυση

Αν G το κέντρο βάρους του τριγώνου $AB\Gamma$, ισχύει $\vec{GA} + \vec{GB} + \vec{G\Gamma} = \vec{0}$ αρκεί να αποδείξουμε ότι $\vec{GA'} + \vec{GB'} + \vec{G\Gamma'} = \vec{0}$. Για την απόδειξη αυτής της σχέσης γράφουμε αριστερά τα δεδομένα και δεξιά το ζητούμενο

Δεδομένα	Ζητούμενο
$\vec{A\Gamma'} = \frac{1}{3} \vec{AB}$	$\vec{GA'} + \vec{GB'} + \vec{G\Gamma'} = \vec{0}$
$\vec{B\Lambda'} = \frac{1}{3} \vec{B\Gamma}$	
$\vec{\Gamma B'} = \frac{1}{3} \vec{\Gamma A}$	
$\vec{GA} + \vec{GB} + \vec{G\Gamma} = \vec{0}$	

Εισάγουμε αριστερά παντού το G , ώστε να εμφανιστούν τα $\vec{GA}, \vec{GB}, \vec{G\Gamma}$ ή τα $\vec{GA'}, \vec{GB'}, \vec{G\Gamma'}$. Είναι:

$$\vec{A\Gamma'} = \frac{1}{3} \vec{AB} \Leftrightarrow \vec{AG} + \vec{G\Gamma'} = \frac{1}{3} \vec{AB}$$

$$\vec{B\Lambda'} = \frac{1}{3} \vec{B\Gamma} \Leftrightarrow \vec{BG} + \vec{GA'} = \frac{1}{3} \vec{B\Gamma}$$

$$\vec{\Gamma B'} = \frac{1}{3} \vec{\Gamma A} \Leftrightarrow \vec{\Gamma G} + \vec{GB'} = \frac{1}{3} \vec{\Gamma A}$$

Προσθέτοντας τις σχέσεις αυτές κατά μέλη, προσπαθώντας να κάνουμε πλήρη χρήση των δεδομένων, οπότε έχουμε:

$$(\vec{AG} + \vec{BG} + \vec{G\Gamma}) + (\vec{G\Gamma'} + \vec{GA'} + \vec{GB'}) = \frac{1}{3}(\vec{AB} + \vec{B\Gamma} + \vec{\Gamma A}) \text{ ή } \vec{0} + (\vec{G\Gamma'} + \vec{GA'} + \vec{GB'}) = \vec{0} \text{ ή}$$

$$\vec{G\Gamma'} + \vec{GA'} + \vec{GB'} = \vec{0}$$

Εφαρμογή για τον μαθητή

Για τα τρίγωνα $AB\Gamma$ και $A'B'\Gamma'$ ισχύουν $\vec{A\Gamma'} = \frac{2}{5} \vec{AB}$, $\vec{B\Lambda'} = \frac{2}{5} \vec{B\Gamma}$ και

$\vec{\Gamma B'} = \frac{2}{5} \vec{\Gamma A}$. Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα $AB\Gamma$ και $A'B'\Gamma'$ έχουν κοινό κέντρο βάρους.

2^{ος} τρόπος:

Εκφράζουμε το διάνυσμα $\vec{GG'}$ με τις κορυφές A,B,Γ, και χρησιμοποιούμε τη σχέση $\vec{GA} + \vec{GB} + \vec{GG} = \vec{0}$ οπότε καταλήγουμε στη σχέση $\vec{GG'} = \vec{0}$, άρα τα G, G' συμπίπτουν.

Παράδειγμα

Για τα τρίγωνα ABΓ και A'B'Γ' ισχύουν $\vec{AΓ'} = \frac{1}{3} \vec{AB}$, $\vec{BA'} = \frac{1}{3} \vec{BΓ}$ και

$\vec{ΓB'} = \frac{1}{3} \vec{ΓA}$. Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα ABΓ και A'B'Γ' έχουν κοινό κέντρο βάρους.

Επίλυση

Έστω τα τρίγωνα ABΓ και A'B'Γ' με κέντρα βάρους G και G' αντίστοιχα. Παρατηρούμε ότι μπορούμε να γράψουμε το $\vec{GG'}$ με τρεις διαφορετικούς τρόπους:

$$\vec{GG'} = \vec{GA} + \vec{AΓ'} + \vec{Γ'G'}$$

$$\vec{GG'} = \vec{GB} + \vec{BA'} + \vec{A'G'}$$

$$\vec{GG'} = \vec{GΓ} + \vec{ΓB'} + \vec{B'G'}$$

Οπότε προσθέτοντας κατά μέλη έχουμε:

$$3\vec{GG'} = (\vec{GA} + \vec{GB} + \vec{GΓ}) + \vec{AΓ'} + \vec{BA'} + \vec{ΓB'} + (\vec{A'G'} + \vec{B'G'} + \vec{Γ'G'}) \text{ ή } 3\vec{GG'} = \vec{AΓ'} + \vec{BA'} + \vec{ΓB'}$$

διότι

$$\vec{GA} + \vec{GB} + \vec{GΓ} = \vec{0} \text{ και } \vec{A'G'} + \vec{B'G'} + \vec{Γ'G'} = \vec{0}$$

Αλλά χρησιμοποιώντας τις σχέσεις $\vec{AΓ'} = \frac{1}{3} \vec{AB}$, $\vec{BA'} = \frac{1}{3} \vec{BΓ}$, $\vec{ΓB'} = \frac{1}{3} \vec{ΓA}$ και

αντικαθιστώντας προκύπτει ότι $3\vec{GG'} = \vec{0}$. Άρα τα G και G' συμπίπτουν.

Εφαρμογή για τον μαθητή

Για τα τρίγωνα ABΓ και A'B'Γ' ισχύουν $\vec{AΓ'} = \frac{2}{5} \vec{AB}$, $\vec{BA'} = \frac{2}{5} \vec{BΓ}$ και

$\vec{ΓB'} = \frac{2}{5} \vec{ΓA}$. Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα ABΓ και A'B'Γ' έχουν κοινό κέντρο βάρους.

M₁₄: Για να εκφράσουμε ένα διάνυσμα $\vec{\gamma}$ ως γραμμικό συνδυασμό των $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$

α) Παίρνουμε τη σχέση $\vec{\gamma} = \lambda \vec{\alpha} + \kappa \vec{\beta}$ (1)

β) Αντικαθιστούμε τα δεδομένα

γ) Βρίσκουμε τις τιμές των κ , λ

δ) Αντικαθιστούμε στη σχέση (1)

Παράδειγμα

Να αναλυθεί το διάνυσμα $\vec{\gamma} = (4, -3)$ σε δύο συνιστώσες με διευθύνσεις τις διευθύνσεις των διανυσμάτων $\vec{\alpha} = (1,2)$ και $\vec{\beta} = (2,5)$.

Επίλυση

Έστω \vec{u} και \vec{v} οι ζητούμενες συνιστώσες ώστε: $\vec{u} // \vec{\alpha}$ και $\vec{v} // \vec{\beta}$. Τότε $\vec{u} = k\vec{\alpha}$ και $\vec{v} = \lambda\vec{\beta}$, $k, \lambda \in \mathbb{R}$.

Επομένως $\vec{\gamma} = \vec{u} + \vec{v} \Leftrightarrow \vec{\gamma} = k\vec{\alpha} + \lambda\vec{\beta} \Leftrightarrow (4, -3) = k(1, 2) + \lambda(2, 5) \Leftrightarrow (4, -3) = (k+2\lambda,$

$2k+5\lambda)$ οπότε:
$$\left. \begin{array}{l} -2 | k + 2\lambda = 4 \\ 1 | 2k + 5\lambda = -3 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} -2k - 4\lambda = -8 \\ 2k + 5\lambda = -3 \end{array} \right\} (+) : \lambda = -11 \text{ και } k=26.$$

Άρα $\vec{u} = k\vec{\alpha} \Leftrightarrow \vec{u} = 26(1, 2) = (26, 52)$ και $\vec{v} = \lambda\vec{\beta} \Leftrightarrow \vec{v} = -11(2, 5) = (-22, -55)$.

Εφαρμογή για τον μαθητή

Να αναλυθεί το διάνυσμα $\vec{\gamma} = (14, -13)$ σε δύο συνιστώσες με διευθύνσεις τις διευθύνσεις των διανυσμάτων $\vec{\alpha} = (1,2)$ και $\vec{\beta} = (3,7)$.

Καλό διάβασμα. Εύχομαι επιτυχία στον στόχο σας!!!!!!!!!!!!!!